

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPSZERDA, 1931. MÁRCIUS 4.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VII. ÉVF. 51. SZÁMFŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE D.

Teljes igazságot ígérnek

a kisémmizett telepéseknek, akiknek a saját földjük után
fizetendő bérösszeget leszállították és elrendelték a kár-
talanítási díj azonnali kifizetését

Nem válik közhelyé, ha ezerszer ismétljük is, hogy a kisebbségi sorsba kényszerült magyarság nemzetteste ezer sebből vérzik. Nem közhely az sem, hogy ezeknek a sebeknek gyógyítása érdekében eddig misem történt. Közhelyekké váltak azonban azok az ígéretek, amelyek a mindenkori kormányok részéről elhangzottak. Üres frázisokként puffogtak el, amelyek enyhülés helyett csak az elkecsereledést növelték. Mind nagyobb lett az elkecsereledés a magyar telepesek között, akiket az agrárreform szellemének meghamisításával kisémmiztek és olyan elbánásban részesítettek, amely megcsufolása a sokat hangoztatott állampolgári egyenlőségnek. A jogtörések és jogfosztások legádázabb korszakában sem voltunk soha igazságtalanok az igazságért folytatott harcainkban. Ez az igazságérzet készlet most is annak a megállapítására, hogy a Temesvárott az agrársérelmek megvizsgálása és lehetőség szerinti elintézése ügyében földművelésügyi alminiszter részéről a magyar telepesek ügyében kétségtelen jóakaratot tapasztaltunk. A jóakaratot tetézte azzal, hogy kirívó

igazságtalanságokat nyomban orvosolt. Tudjuk, hogy az ügynek jogos elintézése és végleges lezárása nem egyedül a kormány és nem egyedül a földművelésügyi miniszter akaratán múlik. Nekünk csak az a szerény kívánságunk, hogy ott, ahol a hatósági szervek adatai és a magyarságnak memorandumban felsorakoztatott adatai között szembetűnő ellentétek mutatkoznak, ne elégedjenek meg a hivatalos adatok bírálat nélküli elfogadásával, hanem vizsgálattal állapítsák meg, mi a való helyzet. Vonatkozik ez különösen a tartalékföldre, amelyek a valóságban léteznek, de a hatósági jelentésekben mindig lényegtelen kis területekké zsugorodnak össze. Elismeréssel fogadjuk Potarca alminiszter jóakarátát, de szeretnők, ha ezt az első lépést követné a többi, míg valamennyi sérelmünk orvoslást talál. Nem volna szabad soha megelégedni arról, hogy boldog és megelégedett csak az az ország lehet, melynek polgárai boldogok és megelégedettek. Egyforma polgára pedig mindenki az országnak, bármely nemzethez tartozék is.

Kétezer magyar telepes kálváriája

Potarca Virgil földművelésügyi alminiszter tegnap délután fogadta a Magyar Párt küldöttségét, amely a bánági telepesek ügyében járult elébe. A küldöttséget Veterány Viktor dr. vezette és tagjai Kriván Gyula dr., Páll György dr. főtitkár és Dávid György dr. titkár voltak. Ezenkívül képviseltették magukat Béga völgye, Temesmonostor, Babsa, Sztancsófalva, Rékás, Ujszentés, Mosnica, Szapáryfalva, Bodófalva, Bega-hosszupatak, Vásáros és Facsád magyar telepesei. Veterány Viktor dr. terjedelmes emlékiratot nyújtott át az alminiszternek, aki tanúságot tett arról, hogy a bánági telepeskérdést nagyon jól ismeri. Veterány az alminiszterhez intézett beszédében kifejtette, hogy

az agrárreform végrehajtása a Bánágban eszköz volt arra, hogy a magyar telepeseket anyagilag tönkretégye. Csakis az agrártörvény szellemével ellentétes intézkedések sora tette lehetővé, hogy egyedül a magyar telepesektől a Bánágban 18.614 holdat sajátításuk ki.

A következő sérelmek orvoslását kérte:

1. Azok a telepes igényjogosultak, akik részben szerepeltek a tablókban, részben nem, bár földre igényük lett volna, az állami tartalékföldről kapják az őket megillető részüket. A magyar telepes ifjakat azon indokkal zárták ki a földből, hogy szüleiknek van földjük. Utóbb azonban a szülőktől is elvették a földeket és így apák és fiúk föld nélkül maradtak.

A Bánágban kétezer magyar telepes család jutott a tönk szélére, bár azok kifizették az államnak járó vételárat.

2. Az állam legalább annyi földet adjon a magyar telepeseknek, mint amennyit a román telepeseknek juttatott. Amennyiben ez nem volna lehetséges, úgy méltányos kártérítést adjon az állam.

3. A rékási és sztancsófalvai telepesek, akik a saját földjüket kényszerbérletbe kapták, nem mint a többi igénylő kényszerbérletet, hanem ugynevezett kereskedelmi bérletet fizetnek, ami milliókat tesz ki. Ennek az összegnek törlését kéri.

4. Kéri, hogy a magyar parochiák és tanítók az agrártörvényben biztosított telek- és földrészeket kapják meg, ami ezideig nem történt meg.

5. A pénzügyi kormány még mindig nem fizette ki a telepéseknek a földjük után járó kisajátítási

árat. Kéri ennek a huszonnyolc millió leinek az azonnali kiutalását és a föld árának újabb revidióját, mert a legjobb kisajátított telepesföld árát holdankint ezer-ezerkétszáz leiben állapították meg.

Vita a tartalékföldről

Potarca alminiszter: Elnök ur, ha felvesszük a magyar telepesek fiait, akik nem kaptak földet az igényjogosultak listájára, van a Bánágban állami tartalékföld, amiből adhatnánk és a jogos igényeket így kielégíthetjük?

Veterány: Van, miniszter ur. Van tartalékföld bőven. Itt van a dragsinai és parázi állami mintagazdaság, amelyek megszüntetését kérjük és a több száz holdból nagyon sok magyar telepest lehetne kielégíteni.

Boleantu Valér dr. prefektus, akihez a Magyar Párt szintén eljuttatta emlékiratának egyik példányát és aki szintén magyarazattal szolgál az alminiszternek, kijelenti:

— Nincs tartalékföld. Különböző ezer hadiözeveg igényjogosult van, akit ki kell, hogy elégítsünk és erre sincsen föld.

Kriván Gyula dr.: Miniszter ur, mi hajlandók vagyunk adatszerűleg tájékoztatni, merre vannak a tartalékfölkök.

Potarca: Uraim, így nem lehet elintézni a kérdést. Én igazságot akarok teremteni ebben a kérdésben. Nem szeretek ígérgetni, mert ígéretemet be szoktam tartani. Azonban ezt a kérdést tisztázni kell. Ami pedig a rékási és sztancsófalvai kereskedelmi bérleteket illeti — folytatta a miniszter — közlöm, hogy az ügy igazságosságáról meggyőződtem és ezeket a bérleteket töröltem.

Utastítottam a pénzügyigazgatóságot, hogy a betáblázott kereskedelmi bérletösszegek behajtásától álljon el és azokat törölje. Jövőben szintén csak kényszerbérleteket fizetnek a magyar telepesek is.

Ez az összeg három millió leit tesz ki Rékásan és Sztancsófalván és Potarca alminiszter temesvári látogatásának pozitív eredménye.

Ami a kártalanítási összegeket illeti, úgy tudom, hogy a huszonnyolc millió leit kiutaltuk már,

utastítom a pénzügyigazgatóságot, hogy a telepéseknek, akik a kártalanítási összegekért jelentkeznek, azonnal fizessék ki.

Veterány: Sok helyütt a pénzügyigazgatóság nem hajlandó fizetni.

Potarca: Intézkedem azonnal, hogy megkapják a pénzüket.

Az alminiszter ezután válaszolt arra a kérésre, hogy méltányosabb árt állakítsanak meg és arra a panaszra, hogy különösen Szörényben a telepésektől elvették a jó földeket és helyettük használhatatlan földeket adtak.

— Higgyék el, — mondotta — hogy a legnagyobb jóakarattal és jóindulattal viseltem a magyar telepesek irányában. Meg szeretném oldani ezt a problémát, azonban agráritételekkel állok szemben és azok ellen a legnagyobb jóindulat mellett sem tehetek semmit. Nem panaszkodtak önök annak idején?

Veterány: Dehogy nem, nem hallgattak meg.

Potarca: Én megkísérlem, azonban ígéretet ebben a tekintetben nem tehetek.

Talán lehet ezen a két kérdésen és bajon is segíteni. Még egyszer hangsúlyozom, bennem megvan a jóakarát, azonban panaszok hosszasan tanulmányozást igényelnek.

Veterány: Miniszter ur, ez alkalommal ezt a kérdést amugysem tudjuk a maga teljes részletességében letárgyalni. Engedje meg, hogy Kriván Gyula dr., aki az agrárpanaszok alapos ismerője, önt ma este elkíséresse Bukarestbe és utközben tisztá képet nyújtson a helyzetről.

Potarca: Nagyon szívesen. Ő is ügyvéd, én is az vagyok. Egészen bizonyos, hogy megértjük egymást és találunk valamelyes megoldást. Különbösen most sem távoztak tőlem üres kézzel.

Az alminiszter ezután szívélyesen vett búcsút a küldöttség tagjaitól és tegnap este visszautazott Bukarestbe.

Záporosó, szélvihar és áradás

vonult végig az egész kontinensen és különösen Magyarországon mérhetetlen károkat okozott

Tengerré váltak az utak és mezők

Budapesti jelentés szerint Magyarország számos helyén veszedelmes árvizek pusztítanak. Az árvizek oka az, hogy a mult hetekben mindenütt erős havazás volt, a napokban pedig egyszerre megenyhült az idő és hirtelen olvadást okozott. Ehhez hozzájárul még az a körülmény, hogy országszerte állandóan zuhog a zápor. A veszedelem különösen a Dunántul igen nagy, ahol alig egy hét előtt még olyan magasan állott a hó, hogy a vonatok útját eltorlaszolta. Most ez a rengeteg hó mind elolvadt, a patakok medre pedig az irtózatossá viztömegeket nem képes magába fogadni és azok szabadon hullámszerűen az utakon és a mezőkön.

Tét és Lébény között a víz méternyi magasságban, néhol még magasabban, áll az országuton.

A szekereket, amelyek a vizen keresztül akartak igyekezni, az ár elsodorta. A lovak csak úgy tudtak megmenekülni, hogy a szekerek elválták az istrángokat.

Az embereknek több kilométernyi távolságig majdnem vállig érő hideg vízben kellett gázolni, hogy pusztán életükkel megspórolják. A hirtelen jött árvíz tizenkilenc szekeret lepelt meg az országuton. A szekereket és a rajtuk volt rakományt majd csak a víz visszahúzódása után lehet megkeresni. A két község között a forgalmat esőnokon bonyolítják le. A községek utcáiban szintén igen magas a víz és ott is csak esőnokokkal lehet járni. A veszedelmet növeli az a körülmény, hogy az árvízzel sújtott vidék fölött állandóan óriási szélvihar dühög.

A nagy szélvihar Győr városában óriási károkat okozott. A szél miatt vasárnap Győrött minden utcai közlekedés szünetelt. Néhány bátor ember megkísérelte az utcán való járást, de csakhamar kénytelen volt visszamenekülni lakásába.

Háztertek cserepei záporoként röpökdték a levegőben és délig már bokáig ért az utcákon a cseréptörmelék.

A szél több ezer ablaktáblát zúzott be és az üvegszilánkokkal telehintette az utat. Sok helyen az egész háztetőt sodorta le a vihar és nagy volt a ledöntött kémények száma is. A villanydrótokat a szél összegabalyította és eltépte. Eunek következménye az lett, hogy az egész városban szünetelt az áramszolgáltatás s még este is gyertyákkal világítottak az emberek.

Nagykanizsán jégeső volt, amely megszakítás nélkül öt órán keresztül tartott és rengeteg kárt okozott.

Vas megye számos helyén szintén jelentkezett az árvíz. A Rába-csatorna kilépett medréről és elütötte Aszala s Felsőárkány községeket. A jégesőt itt is szélvihar követte, amelynek ereje olyan volt, hogy embervastagságnyi szálfacát is könnyedén döntött ki. Sátoraljaújhe-

lyen a Ronyva patak lépett ki medréről és a város alsóbb részein több utcát elöntött. A határrendőrség épülete szintén víz alatt áll. Csehszlovákia felé az országutakon a nagy víz miatt lehetetlen a közlekedés.

Az eső, havazás és a szélvihar különben már szombaton este kezdődött Angliában és végigvonult egész Európában.

Minden országban rengeteg kárt okozva, eljutott Romániába is. Temesvárott szombat estétől hétfőig egyhuzamban tartott az erős

szélzugás.

Hétfőn reggel eső esett, majd sűrű havazás következett. A vastag hópelyhek azonban a földre esve azonnal elolvadtak és sárrá váltak.

A magyarországi szélviharnak három halálos áldozata van. Dunavescsénél a két Papp testvér és a két Könyő testvér át akart kelni a Dunán. A folyó közepén a szélvihar felfordította a esőnokat és a benne ülők a vízbe estek. Papp Lajos nagynehezen partra vergődött, a másik három fiatalember a vízbe fullt.

A Cur-Salom

vezetőinek visszaéléseit bizonyítottaknak látta a bíróság és az ügyészség hivatalból indítja meg az eljárást

Gara Ernő dr. kolozsvári újságíró az egyik lapban cikksorozatban lerántotta a leplet a Cur-Salom nevű cionista vállalkozás üzelméről. A vállalkozás során számos erdélyi és bányászati cionistát jeruzsálemi földvásárlással kapcsolatosan tetemes károsodás ért. Weissburg Chajim dr. a cikkek miatt sajtópert tett folyamatba Gara Ernő dr. ellen. Többesbíró tárgyalás után a mult héten maga az ügyész is Gara Ernő dr. felmentését kérte, tegnap pedig ítéletet hirdetett a kolozsvári törvényszék és Gara Ernőt, valamint Polgár Sándor drt és

Kohn Hillel, aiktől az újságíró az adatokat kapta, szintén felmentette. Az indokolásban a bíróság megállapította, hogy Gara Ernőnek cikke összes állításait bizonyítani sikerült. Az újságíró kötelességét teljesítette, amikor közérdekből nyilvánosságra hozta a Cur-Salom vezetőinek visszaéléseit. A szencsáció erejével hatott, amikor az ítélet kihirdetése után ügyész kérte, hogy az ügy iratait a bíróság hivatalból tegye át az ügyészségre, mert Weissburg Chajim és társainak visszaélései hivatalból üldözendő eseményt képeznek.

Meghallgatta a miniszter a bányászati agrárpanaszokat, de a gyors eredményre nem nagy a biztató remény

A temesvári kormányzóságon tegnapra várták Madgearu Virgil földművelésügyi minisztert, hogy az aktuális agrárkérdéseket elintézzé, helyette azonban csak Potarca Virgil földművelésügyi alminiszter érkezett. Potarca megérkezése után azonnal megkezdte a tanácskozást a kormányzóság területén megválasztott képviselőkkel, szenátorokkal és prefektusokkal. Manolescu János a kormányzóság földművelésügyi osztályának vezetője olvasta fel jelentését, amely utal arra, hogy a Bányászból nagyon sok iratot elvittek a szerbek és azok utánapótlása nemesak nehéz, de sok költséget is igényel.

Reitter Imre dr. képviselő érélyes átiratot kért intézni a jugoszláv kormányhoz a kataszteri és telekkönyvi iratok kiadása végett.

Boleanu Valér dr. prefektus szerint azokat már régen sajtópapírnak használták fel.

Muntean György, kataszteri igazgató, megállapítja, hogy az iratok, amelyeket a jugoszlávok elvittek, mind megvannak Titelen.

Marculescu miniszteri kataszteri vezérigazgató közölte, hogy tárgyalások folynak az iratok kölcsönös kicserélésére vonatkozólag.

Kräuter Ferenc dr. képviselő szóvá tette a zombolyai kettős birtokok esetét.

Grigore Jon képviselő: A szerbekkel tíz éve tárgyalunk és nincsen eredmény. A szerbek huzzák a dolgot, hogy nyomást gyakorolhasanak a Jugoszláviában élő román kisebbségekre.

Potarca alminiszter ígéretet

tett, hogy tanulmányozza az ügyet. Ezután a prefektusok tettek jelentést az agrárpanaszokról. Délután az alminiszter fogadta a temesvári maltr osok és az állatekspozitörök küldöttségét, akik panaszukat tárták fel az alminiszter előtt. A telepesek panaszairól lapunk más helyén számolunk be. A miniszter este visszautazott Bukarestbe. A tanácskozásoknak nem sok gyakorlati jelentőségük volt, mert azokon az égető problémák helyett inkább a bürokratikus intézkedésekkel foglalkoztak.

Az értekezleten Potarca alminiszter továbbá azt a nagy fontossággal bíró intézkedést tette, hogy a bányászati kormányzóságnak teljes hatáskört adott a rokkantaknak, hadiövegnek és árváknak földosztása tekintetében. Ezeket a munkálatoakat és a birtokbárlást azonnal megkezdik és foganatosítják. Délután Kräuter Ferenc dr. képviselő a zombolyai és a jugoszláv határmenti kettős birtokok küldöttségét vezette a miniszter elé, akitől sérelmeik orvoslását és a jugoszláv hatóságokkal való jóakaratu elintézés szükségességét kérték.

Nincs megegyezés a villanytelep és a kereskedők között

A temesvári kereskedők — mint arról beszámoltunk — mozzalmat indítottak a kirakatok villanyvilágításának olcsóbbodása érdekében. A Kereskedők Egyesülete a városhoz memorandumot intézett, amelyet a villanymű felügyelő bizottsága letárgyalgat és utasította Miklósi Kornél dr. villanytelepi igazgatót, hogy a kereskedők képviselőivel lépjen érintkezésbe. Ez meg is történt és Miklósi Kornél dr. tárgyalásokat folytatott Kecskeméti Sándor és Grossmann Antal kereskedőkkel, valamint Endre Károly egyesületi titkárral. A tárgyalás eredményeképpen Miklósi Kornél dr. hajlandóan mutatkozott engedékenységre és közölte, hogy este hét órától másnap délután négy óráig a kirakatok világítására vonatkozólag olyan engedményt tehet, ami körülbelül ötven százalékos reduciónak felel meg és amely külön árammértéssel volna mérendő. Délután négytől este hétig azonban az eddigi ár maradna. A kiküldöttek vasárnap délután beszámoltak a Kereskedők Egyesületének, amely az engedményt elégtelennek találta, mert az kizárólag a nyári hónapokban jelentene némi megtakarítást. Az egyesület elhatározta, hogy a kereskedők a világítási sztrájkot mindaddig tovább folytatják, amíg a villanytelep részéről nagyobb engedményt kapnak.

AZ ÚJ MAGYAR REGÉNY

198
Lej

LEPAGE nál
Kolozsvár

A „Capitol“ mozi új éttermében

1500 lei egy havi ebéd és vacsora abonoment.

Az ebéd: leves, sült, főzelék, tészta. A vacsora: sült, főzelék v. saláta

Egy menü 30 lei

Leves, sült, főzelék, tészta étlap szerint

Fajborok.

Figyelmes kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér

Befucker György

Tanos Gyula

Temesvár pénzvilágának gyásza van: Tanos Gyula bankigazgató, az Erdélyi Bank és Takarékpénztár részvénytársaság temesvári intézetének volt vezetője, hatvan éves korában vasárnap reggel meghalt. Tanos Gyula évtizedeken keresztül a temesvári bankvilág egyik legnépszerűbb alakja volt. Elsőrendű szakértője volt a bankügynek és tudásával, tehetségével és szorgalmával felvirágoztatta a gondjaira bízott intézetet. Nemcsak a pénzvilág emberei bíztak meg benne rendületlenül, hanem üzletfelei is. Tekintélyére jellemző, hogy a vezetése alatt álló bankot rendszerint nem annak cégjegyzett neve után emlegették, hanem előszeretettel Tanos-banknak nevezték.

Tanos Gyula Budapesten született és iskoláinak elvégzése után a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tisztviselője lett. Munkásságával csakhamar magára vonta feljebbvalói figyelmét, gyorsan haladt előre a tisztviselői ranglétrán és amikor a bank huszonhat esztendővel ezelőtt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Temesvárot fiókot létesített, annak vezetésével igazgatói rangban Tanos Gyulát bízták meg. A bank működése hatalmas arányokat öltött és ez a körülmény, valamint Tanos Gyulának korán bekövetkezett betegeskedése szükségessé tette, hogy munkáját Lázár Liviusz igazgatóval megossza. Az impériumváltás után a bank nagy átalakuláson ment át, új intézet új fiókja lett és Tanos Gyula működésének is köszönhető, hogy ez minden zökkenés nélkül történhetett meg. Hosszu idő óta gerincsvadás gyötörte. Hősiesen küzdött betegsége ellen és fájdalmaik fokozott munkával igyekezett csillapítani. Négy év előtt azonban betegsége miatt kénytelen volt visszavonulni a bank vezetésétől és csendben élt Jónóherceg-utcai lakásán. Hónapok óta már nem tudta elhagyni ágyát és a halál vasárnap reggel hat óra körül váltotta meg szenvedéseitől. Halálát Ujpesten élő két nővére gyászolja.

Temetése tegnap délután ment végbe a belvárosi temető kápolnájából. A temetési szertartást Ferch Mátyas apátkanonok végezte nagy papi segédlettel. A végtisztességen az elhunyt hozzátartozóin kívül a pénzvilág valamennyi számottevő képviselője és a temesvári társaság számos kiemelkedő egyénisége részt vett. Többek között ott láttuk Domasneanu nyugalmazott tábornokot, Tóti Rezső belga királyi konzult, Lázár Liviusz, Kubicsék Oszkár, Reinholz István, Csongor György, Fülöpp Béla bankigazgatókat, Prochaszka Ede és Oszkár malomigazgatókat, Balázs Emil dr., Pór Dezső dr., Laufer Sándor dr., Frankl Ignác dr. orvosokat, Csendes Ferenc dr., Polacek Ármán dr., Donáth Árpád dr., Blum Gyula dr. ügyvédek, az Erdélyi Bank és Leszámitolóbank tisztviselőit, Kastriener Samu, Vuchetich Endre dr. szerkesztőket és még számos tisztelőjét és barátját az elhunytak.

• Új telefonszám. Merkle Dezső dr. belgyógyász és röntgenológus 691. szám alatt a telefonhálózatba bekapcsolódott. Rendel Lloyd-sor 7. I. em.

Méreggel és golyóval véget vetett életének egy tönkrement temesvári iparos

Tragikus öngyilkosság történt Ujkisodán. Tunszky Gyula ötvennyolc éves lakatosmester vagyonának elvesztése felett érzett elkeseredésében és a nyomortól való félelmében ujkisodai lakásában először mérget ivott, majd utána revolverrel föbelőtte magát. Tunszky Gyula, aki törekvő, szorgalmas iparos volt, harmincöt év előtt önállósította magát Temesvárotól és szorgalma révén jelentékeny vagyont szerzett. Évekkel ezelőtt nagyobb műhelyt rendezett be magának és vedergyártással kezdett foglalkozni. A súlyos gazdasági válság azonban, amely minden iparágban érezhető hatását, Tunszky vállalkozását sem kímélte meg. A gazdasági helyzet súlyosbodásával rosszabbodott Tunszky anyagi helyzete is. Egy év előtt még egy utolsó kísérletet tett és üzemének kibővítésére egy milliós bankkölcsönt vett fel. A pénzzel kibővítette üzemét, azonban ezzel sem segített helyzetén. Hozzá-

járult még a kölcsön után fizetendő magas kamat is, amelyet nem tudott törleszteni. Ezért átadta üzemét a banknak, amely a gyárat hosszabb ideig kezelte. Vagyonai összeroppanása végleg elkeserítette a szorgalmas iparost. Tunszky már hosszabb ideje foglalkozott az öngyilkosság gondolatával és felesége előtt is többször hangoztatta, hogy véget vet mindennek. Most azután beváltotta fenyegetését és míg felesége távol volt, valamilyen ismeretlen méreggel megmérgezte magát, majd revolverrel jobb halántékába lött. Erős szervezetével azonban sem a mérge, sem a golyó nem tudott gyorsan végezni, mert még élt, amikor tettét észrevették. Azonnal beszállították a Bega-szanatoriumba, ahol néhány órai szenvedés után meghalt. Halálát felesége, született Tóth Vilma és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma délután megy végbe.

A döntés hetében vagyunk amikor a kölcsön ügye hosszú vajudás után végleges tisztázást nyer

A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, amelyen kizárólag a kölcsönnel és ezzel kapcsolatos kérdésekkel foglalkoztak. Ismertették Popovici pénzügyminiszternek Párisból küldött részletes jelentését, amely felöleli a kölcsönnel összefüggésben álló főkérdéseket. Ezenkívül foglalkozik a jelentés a mellékérdésekkel és kitér a Bega esatorna és a Temes-Bega vizszabályozási Társulat sorsolási kötvényeinek ügyére is. A minisztertanács döntése alapján Popovici pénzügyminiszternek részletes utasítást küldöttek Párisba és ezenkívül felvilágosításokkal látták el. Ennek kézhezvétele után Popovici aláírja a kölcsönt. A kormány nem adott ki kommunikét, azonban jól értesült helyről közlik, hogy a minisztertanács a kölcsön végleges

megkötése mellett döntött és ezen a héten a kölcsönkötvények már kibocsátásra kerülnek. A kölcsönnel kapcsolatosan foglalkozott a minisztertanács a mezőgazdasági jelzáloghitelek szanálására vonatkozó javaslatl. Valószínű, hogy kötvényeket adnak ki ezeknek a hiteleknek a fedezetére és ezekért az állam vállal garanciát, illyképpen a gazdátársadalom mentesítik majd az adósságoktól. A fedezetre szükséges összegeket a kölcsönből veszi a kormány. Végül foglalkozott a minisztertanács a cukorgyárak és a cukorrepátermelők szindikalizálására vonatkozó javaslatl. Ezt a javaslatot átküldötték a legfelső törvény-előkészítő bizottsághoz és amennyiben az jóváhagyja, úgy a kamara elé terjesztik.

A temesvári iparosok közgyűlésén szomorúan állapították meg, hogy a mostoha viszonyok miatt az ipar teljesen elsorvad

A temesvári ipari munkaadók szindikátusa vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen Kovács István elnököt, akinek megnyitóbeszéde után Gazda István titkár terjesztette be az évi jelentést, amely megállapítja, hogy a kisipar lassankint teljesen elsorvad. A jelentést, valamint az 1930. évi zárszámadást a közgyűlés elfogadta és a felmentvényt megadta. Azután 388.940 lei bevétellel és ugyanannyi kiadással megszavazták az 1931. évi költségvetést. A költségvetés a tavalyihoz képest ötven százalékkal esökkent, ami úgy állott elő, hogy

most már külön szindikátusi tagdíjak nincsenek, mivel az ipartestületi díjakban benne van a szindikátusi hozzájárulás is.

Veterány Viktor dr. ügyész beszélt a szindikátus feladatairól, amelyek a készülő szindikálzási törvény meghozatala után még fontosabb lesznek. Sebestyén Béla, Potenz Lénárt és mások felszólalása után betöltötték azokat a választmányi tagságokat, amelyekre nézve az eddigi mandátum lejárt. Egyhangú választással tagjai lettek két évre a választmányok: Kovács István, Olariu Péter,

Szappanos Gyula, Sebestyén Béla, Hirschl Albert, Ferschtz Ferenc, Hollinger Miklós, Bagyánszky János, Julitan Romulusz, Pitsch József, Baschant József, Potenz Lénárt, Potenz Jakab, Tunner Artur és Simon László rendes tagok, Schwab Jakab, Reichardt Gyula, Sterba Ágost, Bozsák József és Popovici Imre póttagok. Új ellenőrök lettek: Fekete Mihály, Csendes Lipót, Erhardt Péter, Herman György és Popovici Ferdinánd.

Veterány Viktor dr. javaslatára a közgyűlés kimondta, hogy megalakítja a bányászati kisipari szindikátusok szövetségét és az erre vonatkozó szervezési munkálatok kerestülvitelével az elnökséget bízza meg. Kovács István az iparosok egyetértésének hangsúlyozása mellett a közgyűlést berekesztette.

A közgyűlés után Gazda József titkár ismertette az adókövetések és adófelebezések körüli eljárást, majd bemutatta a szindikátusnak a vízdíjak mérséklése ügyében a városhoz intézett memorandumot. A memorandumot a jelenvoltak mind aláírták.

A bányászati katolikus nőegyletek működése

A bányászati katolikus nőegyletek temesvárot érkezőket tartottak, amelyen a vidéki egyesületek vezetői is megjelentek. A helyi csoport tagjai és a vendégek részére Metzger Márton dr. józsefvarosi főesperes szentmisét celebrált és szép beszédben a nőegyletek feladatát méltatta. Mire után a kiküldöttek özvegy Kereschek Gusztávné, a temesvári szociális missziótársulat lelkes elnöknőjének vezetése alatt érkezőket tartottak, amelyen több felszólalás után kimondották a bányászati kerület megalakítását, mely mint az országos katolikus nőszövetség egyik szervező feladatja működését. Délután a temesvári szervezetek a piarista főgimnázium nagytermében kulturadélután rendeztek, amelynek műsorán a főgimnáziumi énekkar három énekszámot adott elő és nagy sikert aratott. Stattner Andrea szociális nővér a leányvédelemről tartott érdekes előadást, majd Metzger Márton dr. főesperes általános katolikus problémákat sejtetett. A műsort Martzy Mihály tanár, a belvárosi hitközség elnökének előadása zárta le, amelyen a házasság és a családi élet tisztaságát fejtegette.

ELMÚLT EGY ÚJ HÁBORU LEHETŐSÉGE? Azt a körülményt, hogy Párisban a franciák, Rómában pedig az olaszok is aláírták a londoni flottaegyezményt, a francia, angol és olasz sajtó egyaránt igen fontos ténynek mondja. A lapok megállapítják, hogy ezzel kioltották egy új világháború lehetőségének tüzeit. A franciák és az olaszok között eddig éppen a flottakérdésben volt nagy az ellentét, amely minduntalan a helyzet felborulásával fenyegetett. Remélik, hogy a flottaegyezmény után sikerülni fog a két ország között még függőben levő többi kérdés rendezése is.

Kolozsvári Mentők készpénz sorsjátéka. Nyere-mények garantálva és fizetve Banca Albina által. **Akar Ön milliomos lenni?** Vegyen 100 leírú cluj Mentő sorsjegyet! VIII ik csztély húzása március 15-én. Főbizományos: Reiter Ernő, Timisoara, Piata Asanesti No. 4. Vidéki rendeléseket 117 lei előzetes beküldése ellenében még az egyes húzások napokon is esztől a Sorsjegyjárodá. Cluj, Str. Memorandului 16. sz. és a Déli Hírlap kiadóhivatala. Következő húzások március 25 és április 1-én.

Bukaresti megbízások, külföldi utle-velek meghosszabbítása, vizumok, vas-sul bérletek, olcsó és gyors beszerzése. **NERZB** Burler Irodá, Timisoara, IV, Bem-utca 28. 356 Naponta kurier járati

Déli
Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZAM.

Telefon:
2-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánati Nyomda R.T.
nyomása.

Nagy sikere volt az Arany János Társaság matinéjának

Hosszu szünet után most tartotta idei első nyilvános felolvasó ülését az Arany János Társaság a Magyar Házban. Az a körülmény, hogy a nagyterem zsufolásig megtelt közönséggel, igazolja ennek az egyetlen temesvári irodalmi társaságnak nemcsak létjogosultságát, hanem szükségességét is. Reméljük és a tegnapi kétségtelen nagy érdeklődés és siker után a közönség joggal el is várja, hogy a multak hosszú szünetei után a társaság most már fokozott tevékenységet fog kifejteni. Ennek a reményének és ennek a bizakodásnak adott kifejezést Szabolcska László dr. is elnöki megnyitóbeszédében. Utána Kotzmuth Artur olvasta fel néhány szubtilisan finom lírai költeményét, majd Havas Lili nemes művészettel előadott zongoraszámait után Schiff Béla a régi Temesvárról olvasott fel nemcsak érdekes, hanem értékes visszaemlékezéseket. Endre Károly nemesveretű verseinek felolvasása után Tomm Béla Pogatschnigg Quidónak Reverje című szerzeményét, majd saját szerzésű Menuettejét adta elő nagy sikerrel, mindkettőt Pogatschnigg kongeniális zongorakísérete mellett. Markovits Rodion közvetlen előadása arról, hogy mit jelentett a szibériai hadifoglyoknak a magyar szó, rendkívüli tetszéssel találkozott. A műsort Mihályffy Emil énekszámait fejezték be, amelyeket Scheibling János kísért zongorán. Valamennyi szereplőt szívesen tapsolta a közönség.

— A jugoszláv királyé átutazott Temesváron. Mária jugoszláv királyné, aki látogatóban volt Bukarestben, tegnap délben udvari vonattal átutazott Temesvárról. Az állomáson tiszteletére megjelentek Balta Korioljn dr. főpolgármester, Crenian Aurél rendőrprefektus, Tieran Emil dr. vármegyei főjegyző. A főpolgármester virágcsokrot nyújtott át a királynénak és örömenek adott kifejezést, hogy betegségéből felgyógyult. Az udvari vonat rövid tartózkodás után folytatta útját Belgrád felé, ahová a királyné tegnap este megérkezett.

* A Déli Hírlap Budapesten állandóan olvasható a PARK-SZÁLLODA kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

Ahol a világ vége...

A Schnapp-telepnek se utja, se közigazgatása, se iskolája. De még rendes levélhordója sincs

A temesvári Erzsébetváros határában levő Schnapp-telep mindkinek mostoha gyermeke. Mostoha gyermeke a városnak, nem tud utat, világítást, rendezést kapni, mostoha gyermeke a közigazgatásnak, amely nem törődik vele, mostoha gyermeke a közoktatásnak, amely nem ad iskolát a majdnem kétszáz ottani tanuló részére és mostoha gyermeke a postának is, amely egyszerűen nem kézbesíti az odaszólt leveleket. Nagy utánajárással, sürgetéssel és könyörgéssel az ősszel végre elérték a Schnapp-telepiek azt, hogy a posta kirendelt számukra levélhordót, amely a postájukat kézbesítette. Azonban az ezzel beállott boldogságuk csak rövid életű volt. A levélhordót, aki most már ismerte az egész telepet és annak minden lakóját, január végén kicserélték és egy másikat tettek a helyébe. Ez azonban annyi, mintha nem is volna. Nem ismeri a Schnapp-telepet, annak utcáival nincsen tisztában és nem is törek-

szik arra, hogy ezeket a helyi ismereteket elsajátítsa. Egyszerűen nem kézbesít. Nem megy ki a mostani sáros időben a Schnapp-telepre. Legfeljebb annak szélére fárad el, ott megszólítja a Schnapp-telep felhaladókat, megmondja, hogy ennek, vagy annak van levele és megkéri, hogy vigye el. Azonban erre nem mindenki alkalmas, mert esetleg messze lakik a címzettől, vagy nem is ismeri. A levélhordó ebből nem csinál magának gondot. A levelet egyszerűen nem kézbesíti. Elsüllyeszti. Egy olvasónk, akinek Lugoson diáskodó fia hetenkint szokott írni, február 3. óta nem kapott levelet, sem pedig a leánya nem jutott a neki Erdélyből rendszeresen járó folyóirathoz. Heteken keresztül semmiféle postakézbesítés nincsen a Schnapp-telepen, ami talán még a sötét Kamerumban sem fordul elő. Elvégre mégsem tűrhető szó nélkül, hogy a posta egy több száz lakossal bíró telepet ilyen elbánásban részesítsen.

— **Kayser prelátus üdülése.** Kayser Lajos prelátus egy hónapit tartózkodásra Abbáziába utazott.

— **Az új aradi prefektus.** Marsieu Jusztin dr. aradi prefektus állásáról lemondott és a lemondást — mint a hivatalos lap közli — a király elfogadta. Az aradi prefektura ideiglenes vezetésére Dumitrescu Konstantin belügyminiszteriumi vezérfelügyelő kapott megbízást.

— **A kolozsvári román opera Temesvárról.** A kolozsvári román opera a tavasszal utra kél és Temesvárról, Aradon és Nagyváradon fog vendég szerepelni. A temesvári vendégszolgáték egy hónapos lesz és az opera nemcsak teljes személyzetével és zenekarával, hanem saját díszleteivel is jön Temesvárra.

— **A személyazonossági igazolványok körül.** A temesvári nyomdatulajdono-

sok tudvalevőleg felebbezést nyújtottak be Temesvár város állandó választmányának ama határozata ellen, amellyel a személyazonossági igazolványokhoz szükséges nyomtatványokat nem nyilvános árlejtés útján szerzte be. A felebbezés tárgyalására tegnap került volna sor a kormányzóság revíziós bizottsága előtt, azonban a bizottság az iratok kiegészítését rendelte el és a tárgyalást március tizenhatodikára elhalasztotta. Időközben már kiállították a személyazonossági igazolványokat is, amelyek rendelkezése körül a perlekedés folyik.

VAIDA SÁNDOR VOLT BELÜGYMINISZTER március nyolcadikára Kolozsvárra érkezőre hivta össze a nemzeti parasztpárt erdélyi képviselőit és szenátorait. Az értekezlet belpolitikai szempontból döntő fontosságu és az elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

Szépségápolás!

Az összes teinthibát kikézelése. Legmodernebb arcmassage, redők kisimítására különleges arcpalackok!

Szegő Bözsi, kozmetikus

Jenőherceg-tér 3. I. emelet.
Temesvári Hírlap felett.

— **A temesvári zsidó ifjuság pürimbálja** kitünően sikerült. A Ferdinánd-szálló nagytermét, amely izléseken volt feldíszítve, zsufolásig megtöltötte a közönség és a bál a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott. Nagyon sok szép jelmez tünt fel és a hangulat óráról órára fokozódott. A zenét a Kadima-jazz szolgáltatta, amely Schlosser Vili vezetése mellett nyújtotta a tánczenét. A kitünően sikerült mulatság rendezését nagy körültekintéssel Grosz Ignác oldotta meg.

* **Modern és stílusos facsilár állólámpák, falikarok, rámak, jótállás mellett, részletfizetésre és feltűnő olcsó áron kaphatók.** Állandó raktár! Szánthó László iparművész, Timisoara, Str. Memorandului 11.

Modern és stílus butorok INTERIEUR

lakberendezési vállalat
Lenau-tér (Tepes Voda) 1. sz.
Eisenstädter-ház

— **A tánc.** Ezen a címen Bingert Pippy, a kiváló temesvári fiatal táncművésznő, aki tanulmányait Budapesten és Bécsben végezte, a városi színházban nagyszabású revüt rendezett, amely egymásután kétszer és pedig szombat este és vasárnap délután zsufolásig telt ház mellett került előadásra. Ez a pompás és három órán át tartó táncrevü tündéres változatosságban mutatta a közönségnek a legszebb és legkülönfélébb táncokat. Román, magyar, német, holland, angol, orosz és más nemzeti táncokon kívül láttunk táncfantáziákat, pompás jeleneteket, sőt még akrobatatáncokat is. Bingert Pippy, aki maga is több magántáncal és néhány jelenetben szerepelt, nemcsak elsőrendű táncművésznőnek mutatkozott be újra számtalan előző temesvári sikerei után, hanem arról is tanuságot tett, hogy kiváló táncpedagógus. Nővendékei között nemcsak fegyelmet tud tartani, hanem azokat úgy tanítja, hogy valamennyien művészi táncosoknak bizonyultak. Az összes jeleneteket szünni nem akaró taps fogadta, amely nemcsak az előadóknak, hanem elsősorban Bingert Pippynek szólt.

Az Erdélyi Bank és Kereskedelmi R.-T.

igazgatósága és tisztviselőikara mély megilletődéssel jelenti, hogy a Kereskedelmi és Gazdasági Bank R.-T. sok éven át volt ügyvezető igazgatója és igazgatóságának volt tagja

TANOS GYULA ur

1931 március 1-én elhunyt.

Hálával és szeretettel fogjuk emlékét megőrizni, ki vezetése alatt állott intézetet nagy körültekintéssel, szorgalommal és páratlan ambícióval vezette és nagyra fejlesztette.

— **Anyakönyvi hírek.** Született: Lukits János. Meghaltak: Hofer Nándor 47, Oláh Draghina 38, Putnik Teréz 57, Lukács Mihály 21 és Popovici Mimi 25 éves korában.

Megszüntetik a vegyes vonatokat. A temesvári kerületi vasutigazgatóság menetrendi osztálya most készíti elő a májusban életbelépő nyári menetrendet. A vasut már másfél esztendő előtt tervbe vette, hogy a magánautobuszok forgalmával a versenyt úgy veszi föl, hogy a városnak a környékbeli községekkel való közlekedését jobbra és gyorsabbá teszi. Ugy tervezték, hogy több motoros kocsit állítanak be a forgalomba, amelyek csak személyszállítást fognak lebonyolítani. Erről a tervről azonban le kellett mondani, mivel a szükségessé vált nagyarányú takarékoskodás nem tette lehetővé a szükséges számú motoros kocsit beszerzését. Ostoia Metód vasuti főfelügyelő, a menetrendi osztály vezetője, most más megoldást akar megvalósítani. Az a terve, hogy a vegyes vonatokat, amelyek személykocsikat és teherkocsikat is visznek és amelyek az egyes állomásokon a tolatás miatt sokáig kénytelenek tartózkodni, megszünteti és helyettük külön személyvonatokat és külön tehervonatokat járát a szárnyvonalon. Ezzel a személyszállítás függetlenné válik a teherszállítástól és a személyvonatok menetideje is rövidebb lehet, mert gyorsabban haladhatnak, az egyes állomásokon pedig nem kell tulsokáig vesztegelni. Cristea Szilviusz kerületi igazgató a tervhez hozzájárult és megbizta Ostoia főfelügyelőt, hogy erre vonatkozólag részletes előterjesztést dolgozzon ki.

— **Sulyos baleset a futballmeccsen.** A Rapid-pályán lebonyolított Politechnica-Kadima bajnoki mérkőzésen sulyos szerencsétlenség történt. Hal-le Lajos, a Kadima jóképességű csatára, a mérkőzésen elesett és jobb lábát két helyen eltörte. A mentők a Bega-szanasatóriumba szállították.

— **Nyolcvanegy éves öngyilkos.** Fóti Antal nyolcvanegy éves parácsi gazda tegnap felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt. A szerencsétlen aggastyán betegsége miatt követte el az öngyilkosságot. A temetési engedélyt az ügyész-ség megadta.

Crepe de Chine I-a
minden divatszínben **lei 160**
Chantung és nyerselyem lei 140
a **Népáruházban**
Belváros, Corvin Mátyás-utca 4.

— **Vészedelmes alberió.** Szlatka György Tavirda-utca 59. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen Szvoboda Károly resicai lakos ellen, aki hosszabb ideig alberióje volt és mikor eltávozott Temesvárról, különböző holmiját elvitte. Kára 10.000 lei. A rendőrség a tolvaj alberió kézrekerítésére megindította a nyomozást és akkor kiderült, hogy Szvoboda ismert alakja a resicai rendőrségnek, amely több büncselekmény miatt közözelevelet adott ki ellene. A nyomozás során nem sikerült a tolvaj tartózkodási helyét kinyomozni, míg most a karánsebesi katonai hatóságok értesítették a rendőrséget, hogy Szvoboda Károlyt, aki katonaszökevény, elfogták és Barlad városban állomásozó ezredéhez toloncolták.

— **Előadás a zombolyai tüzoltók részére.** Getia János dr. járási főorvos a zombolyai tüzoltók részére előadást tartott az első segélynyújtásról. Az érdekes előadást sokan nagy érdeklődéssel hallgatták. A zombolyai tüzoltók a tanulságos előadásért köszönetet szavaztak Getia János dr. főorvosnak.

— **Magyar irodalmi előadások.** A magyar irodalom kiválóbb művelőit a Magyar Házban tartandó sorozatos előadásokon fogja ismertetni Ozorai Lajos dr. tanár, az Arany János Társaság tagja. Az előadások március 4-én, szerdán kezdődnek és minden szerdán este 7 órától 8 óráig tartanak. Az előadásokon bármely érdeklődőt szívesen látnak. Beléptidij nincs.

— **Gazdasági szakelőadások.** A Bányászati Magyar Gazdasági Egyesület ezúton is meghívja a magyar gazdák közönséget a március 6-án, pénteken a Magyar Ház harmadikemeleti tanács-termében megtartandó gazdasági szakelőadásokra, amelyekben kiváló bányászati gazdák praktikus, fontos mezőgazdasági kérdésekről értekeznek. Az előadások délelőtt 9 órakor kezdődnek. Beléptidij nincs.

Összes bel- és külföldi cukorkák,
csokoládék állandóan frissen
Somogyinál Lloyd-sor 11
Telefon 11 65

— **Vesztett macska mgharapott egy házaspárt.** Kramer Vilmos lugosi szabómestert és feleségét a napokban egy macska megharapta. Miután az állaton a vesztség jelei mutatkoztak, a házaspárt a kolozsvári Pasteur-intézetbe utazott.

— **Politikai gyűlések.** A liberális párt parlamenti tagjai a bukaresti képviselők otthonában ülést tartottak, amely alkalommal bírálták a kormány magatartását, majd Dumitriu volt liberális miniszter felhívást intézett Bratianu György pártjához, hogy béküljön ki a régi liberális párttal. Erre azért van szükség, mert egységben van az erő. A néppárt szintén gyűlést tartott, amelyen Trancu-Jasi volt miniszter mondott nagyobb beszédet. Hangoztatta, hogy a néppárt várja kormányra jutásának idejét.

Kiárusítás minden áron.
DRACHSLER
ÉKSZERESZNÉL
Még néhány napig csak!

— **A család és a nép.** Engelman Miklós, a temesvári Banatla tanítója, a zombolyai Bauernheimban e hó 4-én A család és a nép címen előadást tart. Az előadás iránt élnék érdeklődés nyilvánul meg.

— **A Magyar Nőegyesület** vezetősége meghívja az összes tagokat az e hó 4-én, szerdán 5 órakor a Magyar Házban tartandó gyűlésre.

— **Temesvár költségvetése a revíziós bizottság előtt.** A kormányzáság revíziós bizottsága tegnap zárt tárgyalásban kezdte meg Temesvár város költségvetésének felülvizsgálását. A bizottság átvizsgál minden egyes tételt és figyelembe veszi a benyújtott felelőzéseket is. Amennyiben szükségesnek mutatkozik, úgy a felelőzések tárgyalására nyilvános tárgyalást rendel el. A költségvetés felülvizsgálása több napot vesz igénybe.

A

FILT

Luxuscipőgyár részvénytársaság
gyártmányait

f. évi március hó 1-vel

GERŐ SÜCC.

üzletében

20%-kal olcsóbban

árusítja

Rádió

Kedd. (Március 3.) Budapest. 9 óra 15: Zenekari hangverseny. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Stepat Jenő balalajka zenekarának hangversenye. 4 óra: Mesék. 5 óra 30: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra 30: A budapesti operaház Bolygó Hollandi című operaelőadásának közvetítése, utána a Fejes szalonzenekar és Toll Árpád cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból. **Bukarest.** 12 óra: Gramofonzene. 4 óra: Román és könnyű zene. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Előadás. 8 óra 45: A hangverseny folytatása. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Déli hangverseny. 3 óra 20: Gramofonzene. 8 óra: Énekhangverseny. 8 óra 50: Kerpely Jenő csellóművész hangversenye. 9 óra 50: Zenekari hangverseny. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zenekari hangverseny. 4 óra: Táncczene. 5 óra: Nemzeti dalok. 7 óra 50: Zongorahangverseny. 10 óra 50: Zenekari hangverseny. **Breslau.** 4 óra: Szórakoztató zene. 7 óra: Orosz zene. 8 óra: Könnyű zene. 9 óra 30: Operettelőadás. 11 óra 10: Gramofonzene. **Kattowitz.** 4 óra 25: Gramofonzene. 5 óra 45: Szimfonikus hangverseny. **Langenberg.** 5 óra: Zenekari hangverseny. 7 óra 45: Szórakoztató zene. 8 óra 30: A Clown. Előadás zenekisérettel. **Leipzig.** 9 óra 10: Zongorahangverseny, utána táncczene. **Milánó.** 5 óra: Gramofonzene. 7 óra 30: Tarka hangverseny. 8 óra 30: Operettelőadás. Utána zenekari hangverseny. **München.** 5 óra 25: Délutáni hangverseny. 7 óra 35: Zenekari hangverseny Knote Henrik kamaranékes közreműködésével. **Prága.** 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 7 óra 5: Népdalok. 8 óra: Zenekari hangverseny. 10 óra 20: Jazz-band. **Pozsony.** 5 óra 50: Szimfonikus hangverseny. 7 óra 5: Szórakoztató zene. **Róma.** 5 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra 45: Operaelőadás. **Strassburg.** 5 óra 45: Gramofonzene. 7 óra 15: Gramofonzene. 8 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra 30: Szórakoztató zene. **Toulouse.** 7 óra 30: Táncczene. 8 óra 45: Zenekari

nyel, utána Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye az Emke kávéházból. 10 óra 45: Előadás, utána a hangverseny folytatása. **Bukarest.** 12 óra: Gramofonzene. 4 óra: Zenekari hangverseny. 5 óra 15: Könnyű zene. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Hegedűhangverseny. 8 óra 45: Hárfaszóló. 9 óra 15: Kamarazene. **Bécs.** 11 óra: Zenekari hangverseny. 1 óra 10: Gramofonzene. 3 óra 25: Délutáni hangverseny. 8 óra: A bécsi Munkás Dal-egylet hangversenye. 8 óra 40: Tarka est. 10 óra 10: Zenekari hangverseny. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Nemzeti dalok. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Szimfonikus hangverseny. **Breslau.** 8 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Daljáték előadása. 9 óra 30: Kamarazene. 11 óra: Gramofonzene. **Kattowitz.** 8 óra 30: Zenekari hangverseny. 10 óra 15: Gramofonzene. **Langenberg.** 7 óra 45: Esti hangverseny. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. 11 óra:

Jazz-band. **Leipzig.** 9 óra 10: Régi és új táncczene. **Milánó.** 5 óra: Gramofonzene. 7 óra 30: Szórakoztató zene. 9 óra 15: Szimfonikus hangverseny. Utána könnyű zene. **München.** 9 óra 40: Zenekari hangverseny, utána könnyű zene. **Prága.** 7 óra 5: Népszerű hangverseny. 7 óra 30: Énekhangverseny. 8 óra 30: Karének. 9 óra 30: Zongorahangverseny. **Róma.** 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 45: Operaelőadás. **Strassburg.** 5 óra 45: Gramofonzene. 7 óra 15: Gramofonzene. 8 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra 30: Operaelőadás. 11 óra 30: Táncczene. **Stockholm.** 7 óra: Kabaré. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra: Táncczene. **Toulouse.** 6 óra: Táncczene. 7 óra 30: Csellóhangverseny. 8 óra 15: Argentín zenekar hangversenye. 9 óra: Dalok. 10 óra: Zenekari hangverseny. 12 óra 15: Katonazene. 12 óra 45: Táncczene. **Varsó.** 7 óra 25: Gramofonzene. 8 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra 20: A hangverseny folytatása. 10 óra 15: Gramofonzene. 11 óra: Táncczene.

Devizák árfolyama. Zürichben a lef 308,62, Párisban 15,15. Mai árfolyamok a következők: angol font 816,50, dollár 168,10, hollandi forint 67,55, dinár 2,98, francia frank 6,60, olasz lira 8,81, cseh korona 4,99, német marka 40, osztrák schilling 23,66, magyar pengő 29,40, svájci frank 32,45, belgas (öt belga frank) 23,48.

Budapesti tőzsde jegyzései. (Március 2.) Leszámitolóbank 81,5, Kereskedelmi Bank 95,5, Angol-Magyar Baak 67, Magyar Hítel 63,5, Pesti Haza 157, Drasche 114, Csáky-Prackfalvi 7, Urikányi 87, Rima 54,6, Salgó 37,8, Általános Készén 515, Beoesini 146, Nasici 102,25, Spodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 55,75, Magyar Cukor 94,25, Déleukor 94, Lipták —, Egis —, Nóva 27,75, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Sport

Meglepetések

sorozatát hozta a vasárnapi sport

A vasárnapi mérkőzések kiemelkedő eseménye a Ripensia—TAC mérkőzés volt, melyet a Ripensia 3:0 (2:0) arányban nyert meg. A bajnoki forduló meglepetését a Gyapjuipar—Kinizsi mérkőzés hozta, amely 2:0 (0:0) arányban a Gyapjuipar győzelmével végződött. Az UDR—Banatul mérkőzés az UDR 6:2 (4:1) arányú győzelmét eredményezte. A Politechnica—Kadima mérkőzés a Politechnica 3:2 (1:1) arányú győzelmével végződött. A másodosztályu bajnoki mérkőzések eredményei a következők: Rapid—Hertha 3:2 (2:0), Pátia—Tricolor 1:1 (0:0), Dacia—Unirea 1:0 (0:0).

Aradon

vasárnap kezdetét vette a bajnoki szezon. Az első forduló eredményei a következők: AMTE—Unirea 3:0 (1:0), Glória—Olimpia 2:2 (1:1), AAC—ATE 4:1 (2:1), Tricolor—Vointa 3:1 (0:1).

Lugoson

két barátságos mérkőzést bonyolítottak le, melyek a következők eredményel végződtek: LMTE—Ferdinand 5:0, Vulturii—Tekstíl 4:0.

A budapesti

bajnoki forduló két meglepetést hozott. A Nemzeti ugyanis 2:1 arányban megverte a Hungáriát, míg a Vasas kemény küzdelem után a Ferencvárost győzte le 3:2 arányban. Az Újpest—Bástya mérkőzés az Újpest 5:1 (3:1) arányú győzelmét eredményezte. A Budai 11 csapata a Kispest csapata ellen 4:0 (0:0) arányban győzött.

Bécsben

téli kupamérkőzések kerültek lebonyolításra, melyeknek eredményei a következők: Vienna—Rapid 4:0 (3:0), Nicholson—FAC 6:2 (3:0), WSC—Wacker 4:3 (2:2), WAC—Slovan 4:3 (4:2).

Mozi

Forum: Vége a dalnak. (Beszélő film.)

Takács József
uriszabó
Budapest
IV., Városház-u. 16

Közgazdaság

Megalakult a temesi mezőgazdasági kamara, de az ellenzek megtámadja az alakulást

A temesi mezőgazdasági kamara hosszú vitákban bővelkedő alakuló ülése lezajlott. Az ülést Athanasiu Miklós törvényszéki elnök nyitotta meg, utána Milos Moise gazdálkodót megválasztották kor-elnöknek, majd sor került a mandátumok igazolására. Minden tag mandátumát igazolták, amíg Dascal Jenőre került sor, aki tudvaleg ellenlistát nyújtott be és az ő általa vezetett választási propaganda eredménye volt, hogy a hivatalos lista vezetői kibuktak.

Pierre János mérnök indítványozta, hogy Dascal mandátumát ne igazolják, mert nincsen gazdasági iskolai képzettsége, másrészt büntetőügyekből kifolyólag eljárás van ellene.

Dascal kifejtette, hogy nem akadémiai diploma birtokában kíván kamarai tag lenni, hanem mint gazda, akinek öt hold földje van. Ami a vádakat illeti, azok alaptalanok és azt igazolni is tudja.

Muth Gáspár dr., Subtire Jonel dr., Manolescu János földművelésügyi vezérfelügyelő, Blagoi János és többek hozzászólása után a kamara úgy döntött, hogy bizottságot küld ki a vádakat megvizsgálására és a legközelebbi

ülésen dönt Dascal mandátumának megerősítése ügyében.

Manolescu János bejelentette, hogy mandátumáról lemond és elhagyta a termet. Ezután elnökké 26 szavazattal Lugojanu Miklós izvini görög katolikus plébánost választották meg, alelnök Rieser József csákovai gazdálkodó lett.

Lugojanu Miklós elnök elfogalta az elnöki széket és kifejtette, hogy széphanu ígéretek helyett produktív munkálkodást akar és kérte, hogy a személyi gyűlölködés vesszen ki a kamara életéből.

Majd sor került a választmány megalakítására, amelynek tagjai a következők lettek: Farcasanu Viktor a kamara igazgatója, Hosszu Vazul állategészségügyi vezérfelügyelő, Arnaut János erdészeti felügyelő, hivatalból, azonkívül Petru Pál 37, Jebelean János 34, Blidariu Pál 33, Wendl János 29, Subtire Jonel dr. 27, Muth Gáspár dr. 24 és Roth Miklós 19 szavazattal. Cenzorra közfelkiáltással Pierre János mérnököt választották meg. Az alakuló ülést és a választásokat Dascal Jenő megtámadja és a döntésig a kamara semmiféle tevékenységet nem fejthet ki.

Leszállították a husárákat — Aradon. Baltá Koriolán dr. főpolgármester a múlt héten több ízben járta végig a piacokat és tanulmányozta az árakat. A főpolgármester arra a meggyőződésre jutott, hogy a husárák és az élő állatok ára között nincsen meg a kellő arány, mert az állatok élőszuljának ára egyre ősőbb lesz, a husárák pedig változatlanok. Eppen ezért elhatározta a főpolgármester, hogy a husárák kérdését az állandó választmány elé terjeszti, amely tanácskoznifog az árak új szabályozásáról. Amit Temesvárott még csak terveznek, azt Aradon már meg is csinálták. Az ármegállapító bizottság legutóbbi ülésén alaposan leszállította a husárákat.

Aradon az elsőrendű marhahús 32, az elsőrendű borjúhús 38, a másodrendű borjúhús 36, az elsőrendű sertés 40, a másodrendű 36 lej kilónként. A zsír kilója 38, a hár 36, a szalonna 32 lej. Aradon ezek az új árak, amelyek lényegesen alacsonyabbak a jelenlegi temesvári áraknál, már március elsején léptek életbe.

Az UGIR követelése. A romániai gyárosok országos szövetsége, az UGIR, tegnap tartotta évi közgyűlését, amelyen élénk felszólalások keretében megvitatták a napirenden levő gazdasági és ipari problémákat. Kimondották, hogy a határozati javaslatokat küldöttség útján juttatják a kormány elé.

Készüléke

jól és biztosan csak

DURA

anódelemmel működik

hangverseny. 9 óra 5: Dalok. 10 óra: Operettársulatok. 11 óra: Jazz-zenekar hangversenye. 12 óra 30: Katonazene. 12 óra 45: Argentín zenekar hangversenye. **Varsó.** 5 óra 45: Szimfonikus hangverseny. 7 óra 25: Gramofonzene. 7 óra 50: Operaelőadás, utána táncczene.

Szerda. (Március 4.) Budapest. 9 óra 15: Zenekari hangverseny Kéthely M. (ének), Ungár Imre (zongora) és Scholz János (cselló) közreműködésével. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Szalonzenekari hangverseny. 4 óra: A csók története. Előadás. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Előadás. 7 óra 30: Daré Jeanne zongoraművész hangverse-

Apróhirdetések

A nyomozó gazdasági vizsgálókra való tekintettel, amikor minden lelti többletkiadás számításra jön, a Déli Hírlap kiadóhivatala meghatározta, hogy az apróhirdetések díjtételeit leszállítja.

Ezentúl egy szó ára két lelti, vasnapi hét napnál négy lelti, legkevesebb apróhirdetés ára húsz lelti.

Mindazoknak, akik állást keresnek vagy akik elfoglaltak állást hirdetnek, apróhirdetésüket ötven százalékos kedvezményrel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepe a állásközvetítést olcsóbbá tegyük. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szóig tíz lelti.

A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakirás és pénzbeszedés elküldése költséggel jár.

Jellegűs hirdetések című kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegűvel ellátott irisheli ajánlatot kell beküldeni.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére; March-trafik, Kossuth-tér 1.

Állást keres

Irodakaritást

vállal esti órákra megbízható tiszta asszony. Cim a kiadóban. (549)

Német kisasszony

gyermek mellé délutánra állást keres. II., Három király-utca 23, ajtó 5. (556)

Fehérnemű javítást

vállalok. I., Nádor-utca 1, kapu alatt balra. (554)

Női szabó

házakhoz ajánlkozik mérsékelt napi díj mellett. E. Moser, III., Dózsa-utca 25/26 udvarban jobbra. (551)

Gyermektelen házaspár

házmesteri vagy hasonló állást keres. Cim a kiadóban. (567)

Adás-vétel

Kisebb bérházat

megvételre keresek. Ajánlatokat „Bérház” jellegűre a kiadóba kérek. (560)

Elcserélném

főutvonalon lévő 5 modern lakásból álló jövedelmező

bérházamat

kisebb értékű bér- vagy 2-3 szobás magánházat. Ajánlatokat II., Kardos-trafik, Kossuth-tér kérek.

Kisebb családi ház

eladó. III., Rezső-utca 30. (564)

Butorok

keményszabószobák 12.000 leltől, fehérszabószobák 5500 leltől, valamint egyes butorok olcsón csakis

R. WINKLER-nél

kaphatók. Gyárvaros, 2. villamos végállomás. Bejárat Építőudvar-utca.

Zongora

jó állapotban jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. (1682)

Eladó

ebédlő berendezés, ágy sodronybetét, új löszormatracok, ruhaszekrény, szalon, tükrök, vankosok, függönyök. II., Galamb-utca 24. (566)

A Z Ő S D I Á K

Írta: KOMÁROMI JÁNOS

A DÉLI HIRLAP REGÉNYE.

51. folytatás

Terebessy Bélát merengő bura hangolta a beszámoló, ám ugyanakkor már mosolygott is és egyet pattintott az ujjain!

— Nem baj, no! Másutt több szerencsénk lesz talán.

Biatorbágygyal kapcsolatban néhány héten át huzódtak el még a viták s itt-ott annyira fajultak, hogy olykor csaknem beleingott az irodalmi szakosztály alelnökének pozíciója is. Végül azonban elcsúszott minden.

Mudrony Sándor, ahogy a Boeszkai István-Körre nyitott volna rá a megtépett csapat, egyenesen a szobájába sietett s leült az ágya szélére. Féltenekedő lehetett dél előtt, odakint sűrűn hullt a hó, ő maga pedig lehorgasztotta a fejét. Alig három percel később Szabó János, a legjobb barát lépett be az ajtón s derűtől csillogó szemmel nyujtotta a kezét:

— Na, gratulálhatok?

Mudrony Sándor legyintett, halálosan fáradtan:

— Hagyd el, kérek! Az anyagi siker megvolt tagadhatatlanul, ám az erkölcsi alattmaradt a Nadirnak.

— Hogy történt mégis? — érdeklődött súlyos zavarral Szabó János.

Mudrony Sándor nyögött egyet:

— Ugy, pajtás, hogy Csótán Bertit kivéve elvágódtunk az egész vonalon. Felolvasásom alatt harsogás helyett fültépdő csönd volt a terem, Ramocsay Fülöp Dezsőre pedig olyan bémész szemmel néztek, mint a boci az új kapura...

Szabó János töviről-hegyire megfaggatta ezután Mudrony Sándort, akinek eljövendő sikereiről szíve mélyéig meg volt győződve s végül barátja vállára helyezte a tenyerét:

— Hát csak föl a fejjel, Sanyikám, annyit mondom én neked! Ami pedig a biatorbágyi intelligencia krémjét illeti, azok is jobban tennék, ha irodalmi kritika helyett legelni mennének!

Mudrony Sándor már-már hinni kezdett a legjobb barát biztatásainak, amikor — mintha véletlenül történt volna csak — belibent izgatottan a vörösköntés háziaszszony, e szikár és jótét lélek. Először úgy tett, mintha a takarítóeszközöket keresné, de aztán meg nem állhatta, hogy magábantartsa továbbra is azt, ami igen-igen benne volt a begyében. Ezért megállt a Mudrony Sándor ágya végében s alig takargatott kárörömmel szólt:

— Hallom, Mudrony ur, remekül lepasszoltak!

Am abban a pillanatban rákiáltott Szabó János, olyan hangon pedig, ami egészen szokatlan volt enél a csupaszív fiatalembernél:

— Kedves Hausfrau, bölcsebben tenné, ha nem kotnyeleskednék bele mindenbe! Maga ugyanis annyit

konyit az irodalomhoz, mint a tyúk az elemi iskolai elsőosztályu tankönyvhöz!

— Eh! — csattant föl sértődötten a háziasszony s föl szegett fejjel suhant ki és úgy vágta be maga után az ajtót, hogy a falról hullni kezdett a mész.

Szabó János elégedetten bókolgatott:

— Ennek a furiának is beadtam vagy egy hétre!

Majd Mudrony Sándorhoz fordulván, igyekezett meggyőzni őt; hogy semminemű értelme sincs a fejlődőgátnak. Elvégre az emberiség legnagyobb elméivel is megtörtént lépten-nyomon, hogy nem tudták méltányolni őket az első pillanatban. S azonfelül nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy ő (Mudrony Sándor) egyéni csapáson halad s mire a parlagon heverő hazai intelligencia hozzá fog tudni igazodni, kell ahhoz egész emberöltő. Kézenfekvő ezenkívül a föltevés is, hogy Ramocsay Fülöp Dezső riasztotta meg a közönséget exaltált versszerkesztési modorával s ennek a jámborhiszemű publikumnak nem volt még ideje fölismélni, amikor máris Mudrony Sándor műsorszámát következett el. Végül is a vállára csapott:

— Hiszek a jövőben, Sanyikám, mint ahogy egy Isten van az égben! De hogy el ne felejtsem: benyujtottad-e költeményedet a Petőfi-Társaság pályázatára?

— Ajánlva adtam föl, — szólt még mindig elszontyolodva Mudrony Sándor.

A legjobb barát nem fogyott ki a biztatásból:

— Azt nézd majd, mi lesz ottan! Pajtás, attól félek én, hogy a hirtelen siker elveszi az eszedet s nagy zási hőbortba esel!

Karácsonyelőtti hét volt ez. Havas házak és havas utcák s a körutakon esőrgős száncó siklott el olykor. Mudrony Sándor pontosan eljárt a szerkesztőségbe s napról napra többet látott és tanult. Az idősebb kollégák úgy kezelték, mint apa a fiát, kivéve az egy Kende Csabát, aki még mindig azzal üdvözölte, valahányszor utjábabotlott a kezdő hírlapíró:

— Kis borzas, ajánlom még egyszer és utoljára, fogadja meg öszinte tanácsomat: menjen vissza a prepa-konzervatóriumba, ahonnet idefurakodott!

S végignévén rajta, másodszer is szívendőfte:

— Koszos kis slapaj maga, hallja-e!

Alig három nap választott el csak a legnagyobb ünneptől, amikor ajánlottlevelet kapott Tharosról. Szikora Mihály kántor írta sürgősen. Figyelmeztette adott szavára s csaknem könyörgött: tüntesse ki a falut és intelligenciáját azzal,

hogy társaságukban fogja eltötenni legalább a karácsony napjait.

Csak az utolsó sorokat idézzük:

„Ezt az intelligenciát máris a gőg veti föl, hogy veled egy megyében születhetett s Péry Piriék is emlegetik, hogy ígéretet tettél nekik. Fölösleges többet írnom.”

S ettől a pillanattól kezdve Mudrony nem tudott szabadulni többé a Péry Piri alakjától.

A tiszaháti kislány emléke rég elhagyta már s úgy tetszett neki csak, mintha álmodta volna valamikor. Ahelyett össze-összeremegett, valahányszor az iharosi cigányleány alakját varázsolta mag elé.

Nem is késett sokáig. Még aznap este beállított a felelős-szerkesztőhöz:

— Szerkesztő ur, volna egy listetetteljes kéréssem...

(Folyt. köv.)

Sarokház

négy utcára, tíz éve fennálló pékséggel, 2 üzlettel, négy lakással nagy bérjövdelemmel

260.000 leiert

sürgősen eladó. Bővebbet: Kardos-trafik, II., Kossuth-tér.

3 lámpás

váltóáramu rádió eladó. Dancsó, Bem-utca 24. (565)

4 szobás

modern földszintes lakás majus elsejére

kiadó.

Begabalsor 7, új szám 9. Bővebbet a házmesternél.

Konyhaberendezés

komplett fehérre festve 2800 leiert eladó. IV., Eötvös-utca 4. Márton. (572)

Lakás

Azonnal kiadó

teljesen renovált 2 szobás utcai és 1 szobás udvari lakás mellékhelyiségekkel. II., Uri-utca 13. (539)

Belváros

központjában kétszobás helyiség irodának azonnalra kiadó. Kocsényai-étterem, Belváros. (535)

Kiadó

családi ház, két szoba, konyha, éléskamra, mosókonyha, baromfiudvar, virág és gyümölcsöskert. III., Pokornyi-telep, Eneas-utca 16. (568)

Azonnal kiadó

1 szoba, konyha, éléskamra. III., Tiszteviselőtelep, Str. Crisul 13. Szilágyi-ház, 6 villanyos első megállótól 5 perc Gyárvaros felől. (570)

Családiház

három szobás vízvezetékekkel, pincével, kerttel 6-os villanyos mentén, kiadó. Cim a kiadóban. (571)

Különféle

50—60.000 leiel rendelkező társat keresünk ügyöki irodába és elsöranu külföldi képviseletek rentabilis bevezetéséhez Erdélyben és Bácságban, akár mint csendes, akár mint működő társ. Ajánlatokat „Mindnyájan dolgozunk jellegűre a kiadóba. (507)

Bereczky Irma

névre szóló pirosigazolvány elveszett. Megtalálója a rendőrségen adja le. (569)

Házhelyek

legelsöranuak, a parcellázott N'emetzkertből (Erszébetváros, 3-as villamos állomása) rendkívül leszállított áron eladó. Telekkönyvi tehermentes átirás. Bővebb felvilágosítással szolgálföldi Géza dr. csödtömeggondnok, Timisoara I., Lenau-tér 1 (Eisenstädter ház)

Sodronykerítésfonatok

horganyozott sodronyból 16 lelt m²-k énti árban

Jó tartós és olcsó továbbá vaskapuk, ajtók, vas, és rézbutorok

rendkívül előnyösen kaphatók

BOZSÁK M. és FIA R.-T. cégnél

Gyár és fölerakat: Temesvár-Gyár, Alsóárók-utca 10. Lerakat Temesvár-Józsefv., Hunyadi-utca 16. Árlap ingyen! Nagy választék!